

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

▲

▼

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXV
KONFERENCIJA**

▲

▲

Vilnius, 2023 m. gegužės 15–19 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
Prof. dr. Vaiva Hendrixson
Doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Prof. dr. Nomedas Rima Valevičienė
Prof. dr. Eglė Preikšaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
Doc. dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Doc. dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas

Dr. Ieva Stundienė
Prof. dr. Marius Miglinas
Doc. dr. Birutė Zablockienė
Inga Kisielienė
Prof. dr. Violeta Kvedarienė
Dr. Žymantas Jagelavičius
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Doc. dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Prof. dr. Alvydas Navickas
Doc. dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė

Doc. dr. Sigitas Ryliškis
Doc. dr. Vytautas Tutkus
Dr. Danutė Povilėnaitė
Doc. dr. Sigita Burokienė
Dr. Agnė Abraitienė
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Doc. dr. Marija Jakubauskienė

Organizacinis komitetas:

Martyna Sveikataitė
Rafal Sinkevič
Gintarė Zarembaitė
Alicija Krasavceva
Karina Mickevičiūtė
Jogailė Gudaitė
Emilis Gegeckas
Auksė Ramaškevičiūtė
Tautvydas Petkus
Kristina Marcinkevičiūtė
Melita Virpšaitė

Gabrielė Lissauskaitė
Rosita Reivytytė
Kamilė Čeponytė
Šarūnas Raudonis
Monika Rimdeikaitė
Inga Česnavičiūtė
Tadas Abartis
Rūta Bleifertaitė
Kristijonas Puteikis
Saulius Ročka
Paulius Montvila

Agnė Timofejevaitė
Augustė Lapinskaitė
Emilis Šostak
Gratas Šepetyš
Gediminas Gumbis
Erika Ališauskienė
Indrė Urbaitė
Miglė Vilniškytė
Urtė Smailytė
Gabriela Šimkonytė
Julija Bitautaitė

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2023

© Vilniaus universitetas, 2023

HEMOFILTRACIJOS TAIKYMAS KARDIOLOGINĖJE REANIMACIJOJE: LITERATŪROS APŽVALGA

Darbo autorė. Gintarė PUDINSKAITĖ (IV kursas).

Darbo vadovas. Prof. dr. Pranas ŠERPYTIS, VU MF Širdies ir Kraujagyslių ligų klinika

Darbo tikslas. Apžvelgti hemofiltracijos terapijos naudą ir pritaikymo galimybes kardiologinėje reanimacijoje.

Darbo metodika. Publikuotų straipsnių paieška atlikta naudojant tarptautinę duomenų bazę PubMed. Literatūros apžvalgai pasirinkti anglų kalba publikuojami straipsniai, neribojant mokslinių straipsnių publikavimo laikotarpio.

Rezultatai. Kardiologinėje reanimacijoje pacientai gydomi kompleksiskai – gydoma ne tik pagrindinė širdies liga, bet ir gretutiniai susirgimai bei komplikacijos. Viena iš tokių komplikacijų yra inkstų funkcijos sutrikimas, nepakankamumas, todėl pacientams gali būti taikoma pakaitinė inkstų terapija, siekiant užtikrinti organizmo homeostazę. Ūminis ir lėtinis širdies nepakankamumas dažnai sukelia inkstų funkcijos sutrikimą, o tai lemia jau esamos širdies ligos progresavimą. Ūminis inkstų nepakankamumas dažna komplikacija, pasireiškianti kritinės būklės pacientams, iš kurių nuo 5 iki 10 procentų prireikia pakaitinės inkstų terapijos. Terapija taip pat indikuotina esant hipervolemijai, metabolinei acidozei, elektrolitų disbalansui (hiperkalemija, hiponatremija, hiperfosfatemija), uremiesiems simptomams (encefalopatija ir perikarditas) ir toksinių medžiagų pašalinimui. Hemofiltracijos terapija yra pirmo pasirinkimo metodas pacientams, sergantiems ūminiu inkstų nepakankamumu intensyviosios terapijos skyriuje, kai kiti pakaitinės inkstų terapijos metodai yra negalimi, pavyzdžiui, esant hemodinaminiam nestabilumui (ar esant didelei jo atsiradimo tikimybei) arba sepsiui. Hemofiltracijos metodas gali būti pritaikomas ir esant diuretikams atspariai dekompensuotai širdies nepakankamumo formai reguliuoti vandens ir elektrolitų balansą, mažinti hipervolemiją, edemas. Lyginant su pakaitine hemodialize, plazma gali būti pašalinama stabiliau per ilgesnį laiko tarpą ir taip sukelti mažesnę hemodinamikos sutrikimų skaičių ir kartu su diuretikais gali atstatyti normalią diurezę ir natriurezę. Hemofiltracija gali būti vykdoma įvairiais režimais. Hemofiltraciją atliekant standartiniu režimu – dažniausiai pašalinama nuo 25 iki 35 ml/kg/val ultrafiltrato. Vykdam didelio šalinimo tūrio hemofiltracijos režimą, šalinamo ultrafiltrato tūris viršija 35 ml/kg/val ir gali siekti 120 ml/kg/val. Atlikus studijų vertinimą, ar vykdam didelio šalinimo tūrio hemofiltracijos režimą pasiekiami geresni klinikiniai rezultatai, nustatyta, kad naudojant didesnio šalinimo tūrio hemofiltraciją didesnių šalutinių poveikių nesukelia, tačiau šio metodo efektyvumas taip pat nėra didesnis nei naudojant standartinį režimą – mirtingumas per trumpąjį laikotarpį ir lovadienių skaičius nesumažėja, inkstų funkcijos veikla atsistato per panašų laiką. Po širdies operacijų taip pat svarbu palaikyti tinkamą elektrolitų ir skysčių balansą, kad būtų užtikrinama adekvati organų oksigenacija, aprūpinimas maisto medžiagomis, tačiau

taip pat išvengiama ir tokių komplikacijų kaip edema, ūminis inkstų nepakankamumas, ūminis širdies nepakankamumas. Vitald et al. atlikus tyrimus ir analizę nustatyta, kad po širdies transplantacijos operacijos, siekiant sumažinti hipervolemiją ir edemą pacientams, ypač tiems kurių inkstų funkcija yra sutrikusi, pasiekiami geresni gydymo rezultatai pritaikius hemofiltraciją nei skiriant furozemidą. Hemofiltracijos terapija gali būti taikoma kardiopulmoninio šunto operacijų metu ir po jų. Taikant hemofiltraciją, pašalinamas perteklinis skysčių kiekis, mažinami uždegimo mediatoriai ir taip eliminuojama sisteminio uždegimo atsako sindromo ir kitų komplikacijų rizika. Nėra atlikta daug klinikinių tyrimų, pilnai įrodančių hemofiltracijos terapijos efektyvumą mažinant nenormalų imuninį atsaką, šalinant endotoksinus ir citokinus sepsio metu. Šių klinikinių studijų problema – per mažos tiriamųjų imtys ir mažas jų jautrumas, todėl sunku vertinti tikslią terapijos naudą. Zhen Junhai et al. metaanalizė teigia, kad taikant didelio šalinimo tūrio hemofiltracijos režimą sumažinamas tumoro nekrozės faktoriaus kiekis kraujo plazmoje, sumažinamas bendras mirtingumas sepsio ir ūmaus respiracinio distreso sindromo metu, po procedūros pastebėtas retesnis pulsas. Zhengzhi ir Yanyan atlikto retrospektyvinio tyrimo metu nustatyta, kad taikant hemofiltraciją pacientams, sergantiems ūminiu širdies nepakankamumu ir esant sutrikusiai inkstų funkcijai, sumažėjo C reaktyvus baltymo, interleukino-6, tumoro nekrozės faktoriaus, interleukino-8 kiekis kraujo plazmoje. Vis dėlto, klinikinėje praktikoje, nėra jokių bendrų rekomendacijų, siūlančių naudoti hemofiltraciją siekiant sumažinti uždegimo mediatorius.

Išvados. Hemofiltracija gali būti plačiai taikoma kardiologinėje reanimacijoje kaip pakaitinė inkstų terapija atkurti ir palaikyti vandens ir elektrolitų balansą, mažinti hipervolemiją ir kitų komplikacijų riziką.

Raktažodžiai. Hemofiltracija; ūminis inkstų nepakankamumas; kardiogeninis šokas; plaučių edema; kardiologinė reanimacija.